

Frétt nr. 5/2022

17.5.2022

Leiðandi hagvísir Analytica – Hæsta gildi í uppsveiflu síðan 2007

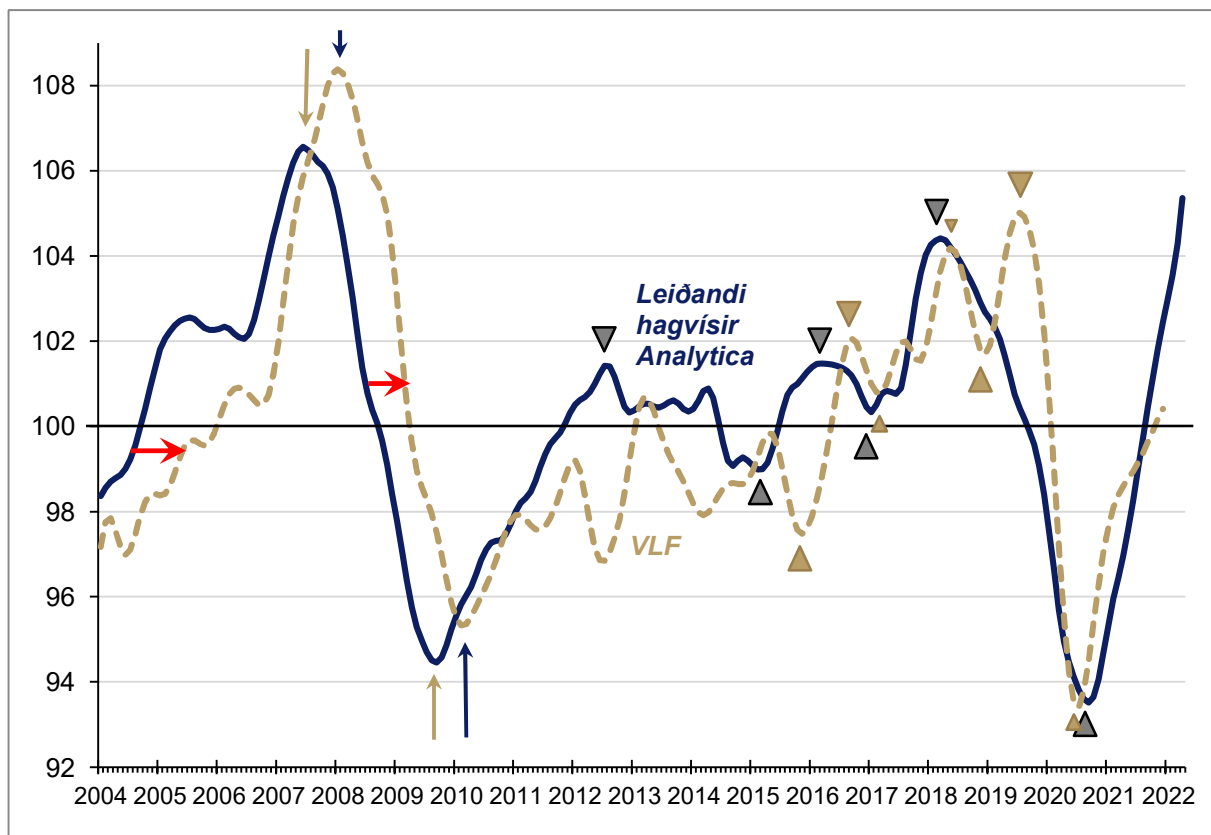
Leiðandi hagvísir Analytica (e. Composite Leading Indicator) hækkaði áfram í apríl. Þrátt fyrir ýmsa óvissupætti þá eru horfur á efnahagsbata a.m.k. fram eftir seinni árhelmingi. Sterkur gangur virðist í ferðapjónustu. Frávik hagvísisins frá miðgildinu 100 er hins vegar orðið það mikið að í sögulegu ljósi er óvíst hversu mikið hann hækkar áfram.

Fjórir af sex undirliðum hækka frá í mars en stærsta framlag til hækkunar er vegna fjölgunar ferðamanna, þá aukins fiskafla og meiri vöruinnflutnings. Þrátt fyrir sterkar jákvæðar vísbendingar þá er óvissa tengd ferðapjónustu, stríðinu í Úkraínu og framgangi COVID-19 farsóttarinnar. Framvindan á fjármálamarkaði er einnig meðal óvissupátta vegna verðbólgu og áforma ýmissa seðlabanka um að minnka peningalega þenslu.

Hagvísirinn er vísitala sem gefur vísbendingu um vendlipunkta í efnahagsumsvifum að sex mánuðum liðnum. Það er hlutverk vísitölunnar að veita skýra sýn á efnahagshorfur og vara tímanlega við viðsnúningi í efnahagsumsvifum. Vísitalan er reiknuð á grundvelli sömu aðferðafræði og annars staðar þar sem sambærilegar vísitölur eru reiknaðar en sérstaklega er tekið mið af verklagi OECD.

Mynd 1. Leiðandi hagvísir Analytica og verg landsframleiðsla – frávik frá leitni

Langtímaleitni = 100

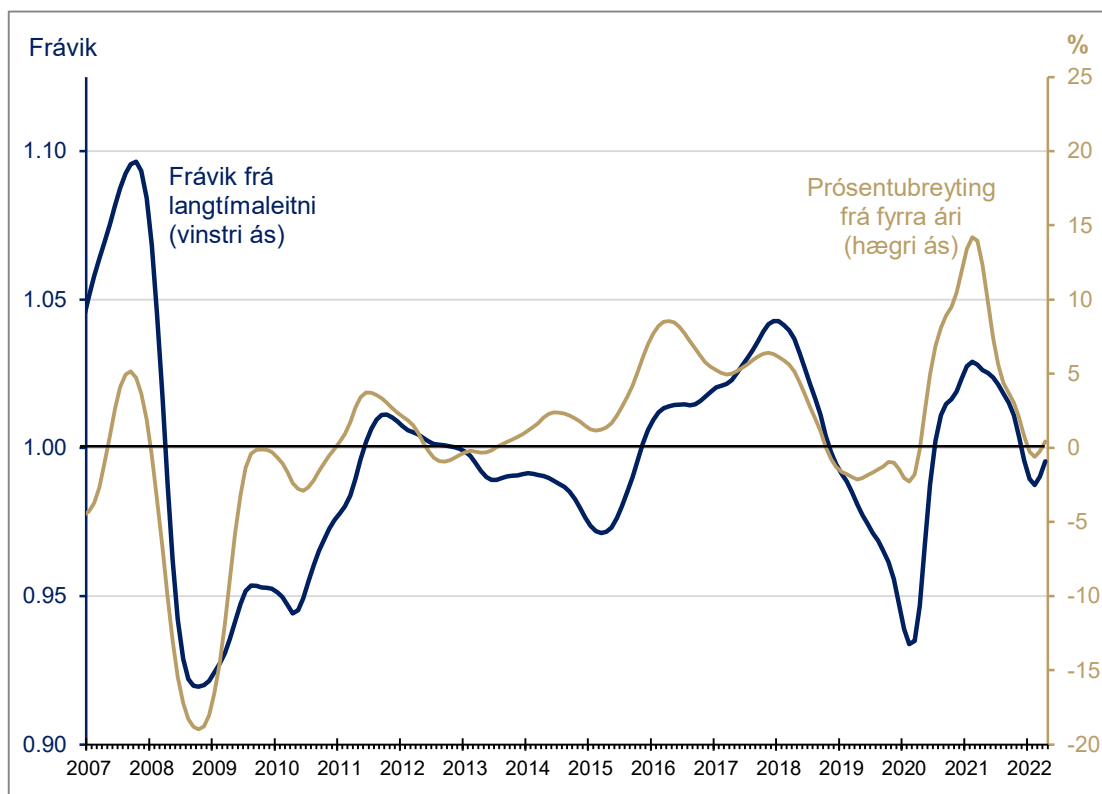

Þróun leiðandi hagvísis Analytica er sýnd á mynd 1 (blár ferill) ásamt þróun vergrar landsframleiðslu (VLF - brotinn ferill). Reynslan er sú að leiðandi hagvísir er að jafnaði um 6 mán. á undan þróun landsframleiðslu.

Á mynd 2 má sjá þróun debetkortaveltu í verslun innanlands, árstíðaleiðrétt og jafnaða á föstu verði fyrir tímabilið 2007-2022. Um er að ræða einn af undirþáttum leiðandi hagvísisins en reynslan sýnir að hér er um fremur tímanlega vísbendingu að ræða. Vendipunktur í debetkortaveltu hafa tilhneigingu til að birtast fyrr en í samsettum leiðandi hagvísi en með meiri óreglu.

Dökkblái ferillinn á mynd 2 sýnir frávik debetkortaveltu frá langtímaleitni en brúni ferillinn prósentubreytingu frá fyrra ári. Sjá má að vöxtur kortaveltu hefur minnkað en virðist að aukast á ný. Þetta er vísbending um að nokkur þróttur sé í efnahagsbatanum innanlands.

Mynd 2. Debetkortavelta – Frávik frá langtímaleitni og %breyting f.f.á.
Árstíðaleiðrétt og jöfnuð á föstu verði

Sömu ferlar og birtir eru á mynd 2 eru einnig sýndir á myndum V1 og V2 í viðauka en tilgangurinn með mynd 2 er að draga fram þá þróun sem þar birtist.

Leiðandi hagvísir Analytica er samansettur úr sex undirþáttum af mismunandi toga. Um er að ræða aflamagn, debetkortaveltu, ferðamannafjölda, heimsvísitölu hlutabréfa, innflutning og væntingavísitölu Gallup. Í apríl hækka fjórir af sex undirþáttum frá fyrra ári. Frá í mars hækka einnig fjórir af sex undirþáttum. Sjá viðauka, myndir V1 og V2.

Hugmyndin að baki vísitölunni er sú að framleiðsla hefur aðdraganda. Vísitalan er reiknuð á grundvelli þátta sem mælast í upphafi framleiðsluferilsins og/eða veita vísbendingar um eftirspurn eftir vörum og þjónustu. Til að unnt sé að auka framleiðslu þarf t.d. að afla aðfanga og stofna til fjárfestinga.

Einstök gildi leiðandi hagvísis Analytica hafa verið endurskoðuð en það er afleiðing nýrra gilda fyrir undirþætti og þeirrar aðferðafræði sem notuð er við útreikninginn, þ. á m. endurmats á langtímaleitni.

Leiðandi hagvísir Analytica hækkar í apríl og tekur gildið 105,4, sjá töflu 1. Sú tala á að gefa vísbendingu um framleiðslu sex mánuðum síðar þ.e. í október 2022. Hagvísirinn tekur gildið 100 þegar búist er við að landsframleiðsla sé í takt við langtímaleitni.

Tafla 1. Leiðandi hagvísir Analytica 2021-2022

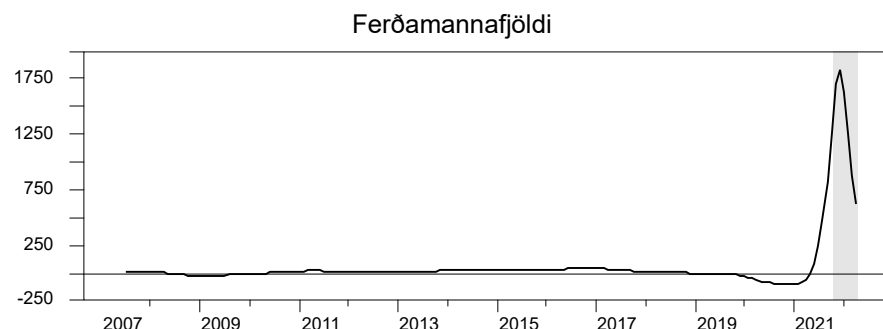
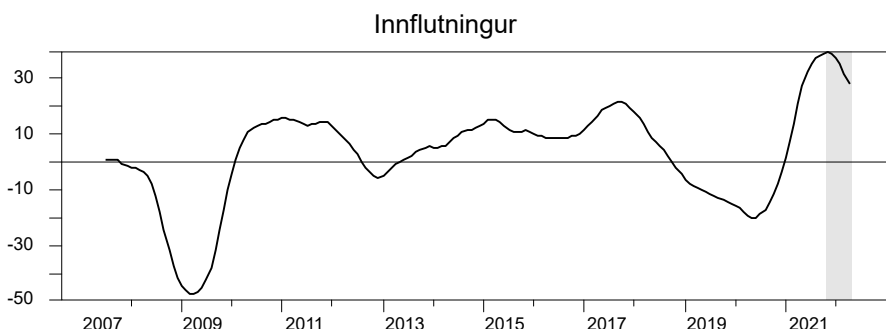
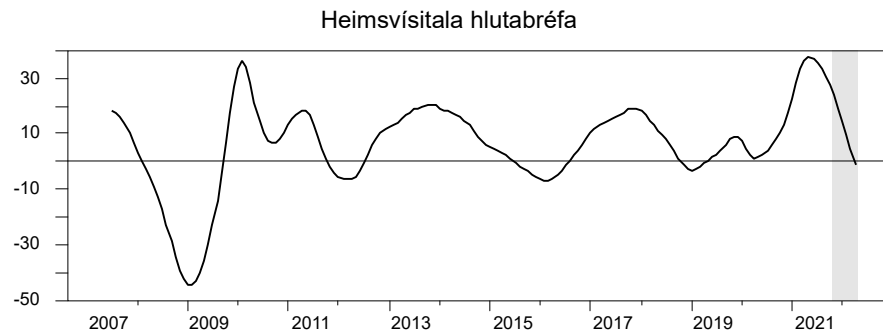
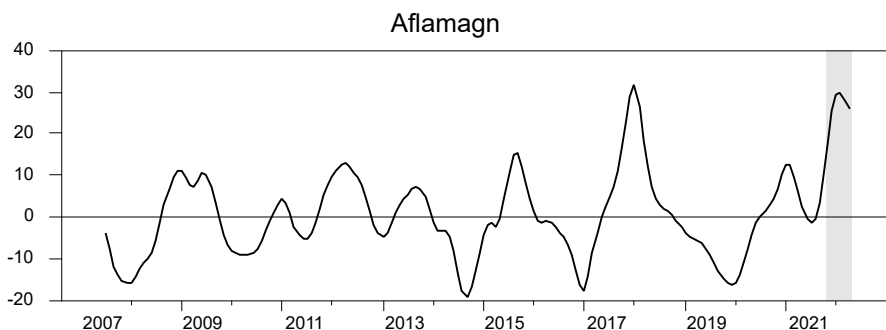
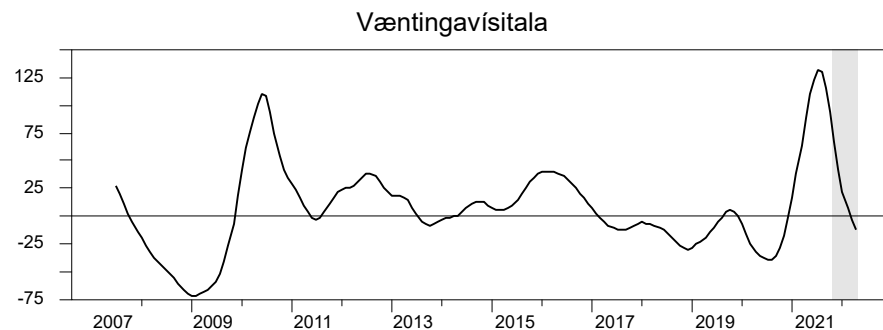
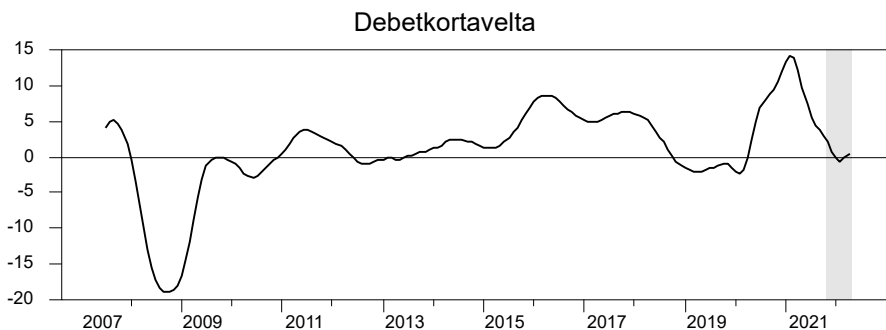
	Vísitala	Breyting (%)		Vísbending fyrir
		í mánuði	frá fyrra ári	
2021				
apríl	97.0	0.5%	2.1%	okt.
maí	97.6	0.6%	3.3%	nóv.
júní	98.3	0.7%	4.4%	des.
júlí	99.0	0.7%	5.5%	jan. 2022
ágúst	99.7	0.7%	6.5%	feb.
september	100.5	0.7%	7.4%	mars
október	101.2	0.7%	8.0%	apríl
nóvember	101.8	0.6%	8.2%	maí
desember	102.4	0.6%	8.2%	júní
2022				
janúar	103.0	0.5%	8.0%	júlí
febrúar	103.5	0.5%	7.9%	ágúst
mars	104.3	0.7%	8.1%	sept.
apríl	105.4	1.0%	8.7%	okt.

Birting leiðandi hagvísis Analytica fyrir maí er áformuð þann 16/6 2022.

Nánari upplýsingar veitir Yngvi Harðarson hagfræðingur
Sími: 527 8890 – Tölvupóstur yngvi@analytica.is

Mynd V1 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Prósentubreyting frá fyrra ári *

* Ekki frávik frá leitni viðkomandi þáttar

Skýringar:

Debetkortavelta: Debetkortavelta heimila í verslun innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi.

Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurflugvallar.

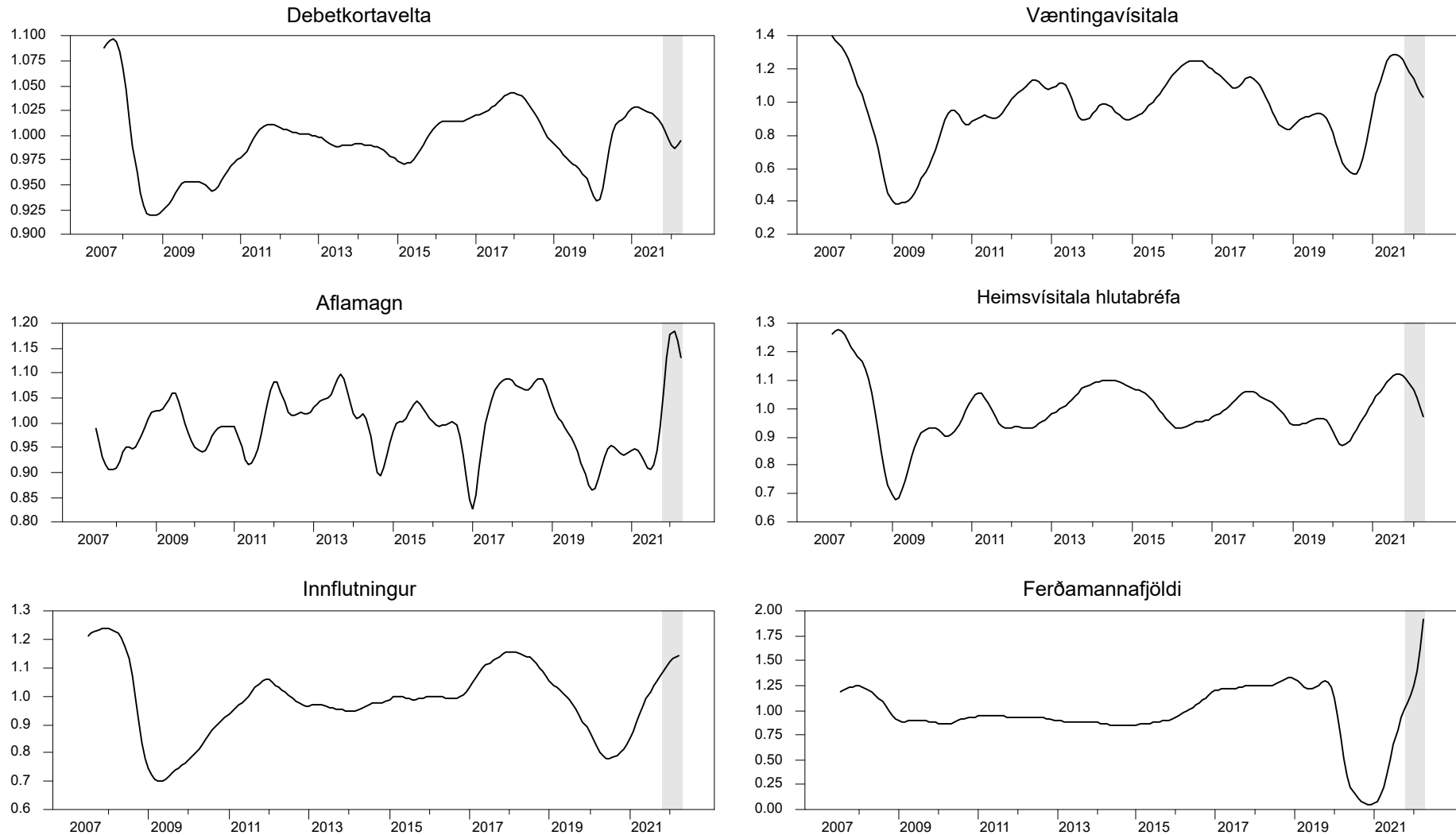
Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Refinitiv, útreikningar Analytica ehf.

Mynd V2 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Frávik frá langtímaleitni

Skýringar:

Debetkortavelta: Debetkortavelta innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi.

Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurflugvallar.

Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Refinitiv, útreikningar Analytica ehf.

Um Analytica

Analytica ehf. er óháð ráðgjafarfirmi á sviði efnahags- og fjármála með áherslu á ráðgjöf um fjár- og áhættustýringu til fagfjárfesta. Sérstaða fyrirtækisins liggur í áratuga reynslu og sérþekkingu starfsmanna.

Framkvæmdastjóri og stofnandi fyrirtækisins er Yngvi Harðarson hagfræðingur.

Yngvi er fæddur árið 1960. Hann er með MA gráðu í hagfræði frá Queen's University of Kingston í Kanada með áherslu á hagrannsóknir og peningamálahagfræði. Að auki er hann með próf í utanríkisverslunarfræðum frá Yrjö Jahansson Foundation í Helsinki og CMT gráðu í tæknigreiningu frá CMT Association í N.Y. Þá er Yngvi með próf í verðbréfavíðskiptum. Yngvi hóf starfsferil sinn hjá Þjóðhagsstofnun árið 1988. Hann varð hagfræðingur Félags íslenskra iðnrekenda árið 1990. Yngvi stofnaði ásamt Sverri Sverrissyni fyrirtækið Ráðgjöf og efnahagsspár ehf. árið 1993, sem sérhæfði sig í áhættu- og skuldastýringu. Árin 2007 og fram til júlí 2010 gegndi Yngvi stöðu framkvæmdastjóra hjá Askar Capital hf. fjárfestingarbanka.

Nánari upplýsingar á heimasíðu fyrirtækisins <http://www.analytica.is>